

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferő nand (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgőnycim: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona kiadása és vátációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évfolyam 840, félév 420, negyed-évre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. —: Egves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Buc. restiben 50 bani felár.) Hirdetések, tarifa szerint —

49-ik évfolyam, 45. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Szombat, 1933. február 25

Magyar diákok sorsa

A külföldi diplomák nosztrifikálásának ügye a Kamara előtt — Vita a cionista diákszervezetekről

Bucurestiből jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén nagy érdeklődés előzte meg az új egyenesadó törvényjavaslat feletti vitát. Az első felszólaló Petrescu (lupista), aki éles hangon támadja ezt a törvényjavaslatot, amely szerinte egy újabb hadjárat az amugy is megsanyargatott, adók alatt nyögő polgárság ellen. — Meg vagyok győződve, — mondotta Petrescu — hogy ennek a törvényjavaslatnak az alapja a külföldi pénzügyi szakértők sugallatára született meg.

Szomorú dolognak tartja, hogy a Rist-jelentés nyomán kellett megcsinálni az egyenesadó módosítását. A javaslatot nem fogadja el. Az ellenzék élénk helyesléssel kísérte Petrescu beszédét.

Madgearu pénzügyminiszter: Tiltakozom a képviselő ur feltételezése ellen, mert szó sincs arról, hogy a kormány a pénzügyi szakértők nyomására akarná végrehajtani az egyenesadó-törvény módosítását. A kormánynak egyéb célja nem lehet, — mondotta a pénzügyminiszter — minthogy az ország érdekeit minden téren és minden körülmények között megvédelmezzük.

Petrescu reflektál a pénzügyminiszter szavaira, fenntartja álláspontját és ismételtül kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot. Moldovan (kormánypárti) szerint a törvényjavaslat az ország minden polgárának érdekeit szolgálja és ezért azt elfogadja.

Réthy Imre (magyar gazdasági párt) interpellál abban az irányban, hogy a csendőrök az uttörvényre, vagy szesz-törvényre való hivatkozással lépten-nyomon molesztálják az utazó-kereskedőket és minden vizsgálat, vagy alap nélkül minimálisan 500 Lej pénzbírsággal sújtják őket. Kéri, hogy ezeket az anomáliákat szüntesse meg az illetékes minisztérium.

A közoktatásügyi minisztériumhoz intézi ezután interpellációját Réthy Imre. Elmondja, hogy a magyar egyetemeken végzett hallgatók súlyos egzisztenciális problémákkal küzdenek. Kéri a közoktatásügyi minisztert, hogy az 1926. év előtti magyar egyetemeken szerzett diplomákat minden feltétel nélkül nosztrifikálják. Az 1926. utáni diplomák sorsa felett pedig kezdjenek tárgyalásokat a magyar kormánnyal, hogy a nosztrifikálás kölcsönösség alapján történjen meg.

Weissmann zsidópárti ismerteti Vaida miniszterelnöknek a Le Journal-ban megjelent nyilatkozatát. A nyilatkozat szerint a besszarabiai kommunista propagandát a szovjet-cionista zsidó diákok terjesztik. A képviselő kifejti, hogy a miniszterelnök nagyon rossz szolgálatot tesz azzal az országnak, ha ilyen nyilatkozatot ad, amelynek máris érezhető a káros következménye. Hangoztatja, hogy egy cionista zsidó nem fejtethet ki szovjet-propagandát, mert a törvények elmondja, hogy egyes helyeken már betiltották az engedélyezett héber tanfolyamokat és a zsidó-ellenes propaganda éppen a hasonló nyilatkozatok miatt ismételtelen felütötte fejét. Több jelentéktelen felszólalás után a képviselőház ülése véget ért.

Japán ellen döntött a Népszövetség közgyűlése

A döntés után a japán delegáció elhagyta az üléstermet — Japán még eddig hivatalosan nem jelentette be kilépését

Tokióból jelentik: A japán kormány a titkos tanácsal folytatott megbeszélése alapján úgy határozott, hogy

csak vasárnap dönt népszövetségi tagságának sorsáról.

A tengerészeti minisztérium Csing-van-tan felé újabb hadihajókat küldött. A nankingi kormány mai nyilatkozata szerint, Kina Yehol kiürítésére vonatkozólag Japántól semmiféle ultimátumot nem kapott. Ha azonban kapna, úgy azt a legnagyobb eréllyel utasítaná vissza.

Matsuoka japán fődelegátus a Népszövetség plénuma előtt ma terjedelmes beszédbe kérte, hogy utasítsa vissza a népek szánca a kiküldött 19-es bizottság jelentését, amit a mandzsú-kérdésben előterjesztett. Ellen esetben Japán fenntartja további elhatározásának szabadságát.

Visszautasítja kormánya nevében azt, mintha a mandzsú viszálykodás miatti felelősség Japánt terhelné. Ezért a felelősségrevonást Kínával szemben kell alkalmazni.

Európai értelemben véve, Kina nem nemzet, évszázados forradalmak dúlják és képtelen ön-maga kormányzására.

Mandzsuriát Japán élet-halál problémának tekinti, amelyről nem mondhat le.

Japán bizik jól felfegyverkeztségében és

nem fogad el a kérdésben semmiféle kompromisszumot. A Népszövetség rendkívüli tanácsa ezután szavazásra tette fel a kérdést és Sziám tartózkodása után, Japán szavazatával szemben

mind a négy tagállam elfogadta a tizenkilences bizottság jelentését, amit Hymans elnök azonnal enuniciált is.

A szavazás után Matsuoka delegátus valamennyi kiküldött társával felemelkedett helyéről és eltávozott, hivatalosan azonban nem jelentette be Japán kilépését a Népszövetségből.

A ma délután megjelenő francia lapok kivétel nélkül

mind elltélik a Népszövetség határozatát, melynek az lett a következménye, hogy egy nagyhatalom kiválik a Népszövetség kötelékéből.

A leszerelési konferencia ülései egyébként tovább folynak és azokon a japán kiküldöttek is részt vesznek.

A japán delegáció a ma délelőtti ülésen tett nyilatkozatának megfelelően, a Népszövetség délutáni tanácskozásai már nem jelent meg. A küldöttség Matsuoka fődelegátussal az élén, holnap elutazik Genéből, de még nem bizonyos, hogy a leszerelési konferenciáról is visszavonulnak-e. Ma Genében az a hír terjedt el, hogy a japánok távolmaradása csak a japán-kínai konfliktus idejére fog szorítkozni.

Egyre jobban nő a vihar a hirtenbergi rejtély körül

Az osztrák államvasuti vezérigazgató súlyos bukásának kulisszatitkai, — „Elszánt vakmerőség vagy feneketlen ostobaság” — Bünvádi eljárás indul Seefehner ellen —

Párisból jelentik: A francia képviselőház mai ülésén Abarnogyaray jobboldali képviselő a következő három kérdést intézte Paul Boncourhoz:

Van-e tudomása arról, hogy egyes államoknak Olaszország Ausztria közvetítésével fegyvereket és repülőgépeket szállít? A második kérdés Hitler kancellárságára és a rohamosztagokra vonatkozott, míg a harmadik kérdés a kisantant genfi szerződését illetően tartalmazott bizonyos pontokat.

Guyenut független baloldali képviselő szintén a hirtenbergi fegyver-ügyben interpellálta meg a minisztert és azt kérdezte, hogy Franciaország gondoskodott-e már a nemzetközi szerződések tiszteletben tartásáról?

Olasz fegyverek titokzatos útja Ausztrián keresztül

Bécsből jelentik: Elsőrendű politikai botrány lett Seefehner államvasuti vezérigazgató hirtelen menesztéséből. Ő maga tagadja, hogy 150.000 schillinget kínált a szociáldemokrata vasutasok szakszervezetének König Berthold szociálista képviselő útján, aki a szakszervezet vezetője, ha ennek fejében

a szociálista vasutasok nemcsak szemétkunynak, de elő is segítik: hogy a hirtenbergi gyárban lévő olasz fegyverszállítmányt amelyet vissza kellene küldeni Bresciába, el lehessen juttatni Sopronon át Magyarországra.

A vezérigazgató állítólag megnyugtatta a szociáldemokrata vasutas szakszervezet vezetőjét, hogy a nemzeti-szociálista és a keresztény-szociálista vasutasok szervezetével a dolgot már kedvezően ütötte nyélbe.

Az egész osztrák sajtó megegyezik abban a véleményben, hogy az a kaland, amelyre az államvasuti vezérigazgató állítólag vállalkozott, Ausztria erkölcsi elárulása és az ember nem tudja hamarjában, mi volt nagyobb ebben a vállalkozásban: az elszánt vakmerőség-e, vagy a feneketlen ostobaság.

Pártkülönség nélkül követelik, hogy kell hallgatni eskü alatt Mandelt, a hirtenbergi patrónyár vezérigazgatóját, Starhemberg herceg meghitt emberét. A herceg ugyanis Mandellel legutóbb Rómában járt és azon igyekezett, hogy

az osztrák honvédelmi különítmények olasz fegyvereket kapjanak.

Dollfuss kancellár eljárását pártkülönség nélkül helyesnek tartja az egész osztrák közvélemény. Mihelyt a szociáldemokraták részéről

értesült a történetéről, azonnal magához hívatta Seefehlner vezérigazgatót, kérdőre vont és nyomban szabadságra küldte, ami egyet jelent az elcsapatással. Ezzel szemben a volt vezérigazgató még nem uszta meg a dolgot. Szó van arról, hogy

bűnvádi eljárás indítanak ellene hivatalos hatalommal való visszaélés és hivatali hűtlenség címén.

Seefehlner, aki egyébként elismert vasúti szak tekintély Ausztriában,

kereken tagad mindent.

A keresztényszociálista „Reichspost“ azzal mentegeti Seefehlner, hogy a vezérigazgató mindjárt a szociáldemokrata szakszervezet vezetőjével folytatott tárgyalás után tájékoztatni

akarta a dolgról Dollfuss kancellárt és kettőjüknek egy bizalmi embere útján értesítette is, hogy sürgős jelentenivalója van, de

a szociáldemokrata parlamenti párt vezetősége megelőzte.

A botrány kibattanása után is eldöntetlen, hogy mi lesz március 1-én a vasutasok fizetésével és a nyugdíjasok illetményeivel,

el lehet-e hártani a vasúti sztrájkot, amelyet a vasutasság már elhatározott március elsejére délelőtt 11 órától délután 1-ig, ha a járandóságoknak csak 40 százalékát folyósítják.

A szövetségi vasutak tegnap lemondott vezérigazgatójának állását Schöffler igazgató fogja betölteni.

Hétlőn hirdetnek ítéletet Littkéné szerelmi bűnperében

Elhangzottak a súlyos vád- és védőbeszéd — Az ügyész nagyszabású vádbeszéde — A védő zárt tárgyaláson ismeretett szerelmeslevelek tartalmával érvelt a vád ellen

Budapestről jelentik: A rendületlen érdeklődés mellett folyó Littkéné-féle bűnper mai negyedik tárgyalási napján sor került a vád- és védőbeszédre, amelyek azonban olyan terjedelmesek voltak, hogy

ítéléthirdetésre ma nem jutott idő és azt a bíróság hétfőre halasztotta el.

Reggel a tárgyalás megnyitása után Szemák tanácselnök mindjárt Boronkay ügyésznek adta meg a szót, aki előjáróban szögezi le véleményét, mely szerint

minden rendelkezésre álló adat kizárja az öngyilkosság tényét.

Főlemlítette Ruttkay pompás idegrendszerét, amely a rároskadozó terheket mereven állta. Egyszer az elhunyt koronaőr-százados a bitófa alatt állott már, de akkor is nyugodtan mosolygott, cigarettázott. Az ilyen ember nem menekül a halálba az élet terhei elől — hangzik a vádat képviselő ügyész nyilatkozat.

Nem tud arról az ügyész, hogy Ruttkay nyomasztó anyagi viszonyait valóban öngyilkosságba kergetőnek tekintette. A koronaőr-százados át tudta volna hidalni válságos anyagi helyzetét. Életét azonban feldúlta a Littkénével való ismerettsége.

ameddig nem ismerte a vádlottat, példásan harmonikus családi életet élt feleségével,

akinek éles ellentéte Littkéné, a hisztérikus asszonyok, az erőszakos szerelmesek frappáns példázata. Littkéné asszonyi hiuságát mélyen sértette az, hogy nem tudja végleg magához láncolni Ruttkayt, akiben ismét és ismét fölébredt a férj és az apa, ezért szakítani akart vele. A vádlott azonban minden rendelkezésre álló eszközt megragadott, hogy megkaphassa magának, egész életére a katonatisztet, aki viszont nyilván irtózott a további viszonytól és nincs is olyan bizonyíték, amely azt bizonyítaná, hogy Littkénében a százados legutóbb is szerelmes volt. Littkéné látta, hogy az elképzelése nem sikerül, látta, hogy a katonatiszt egy napon mégis erőteljes formában jelenti be visszatérését a polgári morálhoz, a boldog családi élethez, ezért elhatározta, hogy végső eszköz árán is megakadályozza ezt a ránézve kellemetlen finálét, hiuságának fájdalmas megsértését. A végső eszközök még súlyosabb bonyodalmakat idéztek fel, mint az előnytelen szakítás kellemetlenségeit. A vádlottak padjára került és nem is hiába, mert

az ilyen elszánt akaratu nőt mindenre képesnek kell tartani.

Készült a tettére, célbalóni tanult és az áldozata, mintha ösztönösen érezte volna, hogy élete már nincs biztonságban a vádlott szerelmek közelségében. El is határozta, hogy fölborítja a viszonyt, ezzel az eltökélt szándékkal ment el hazulról. Kétségtelen, hogy közölte is végleges szándékát az asszonnyal és kétségtelen az is, hogy Ruttkay családja, a százados röpke kijelentései nyomán, készült a szomorú esemény bekövetkezésére, mert, amikor szoktatlan időben megjelent az elhunyt kapitány

feleségénél a bátyja, minden bevezető nélkül így kiáltott fel:

— Az asszony ugyebár agyonlőtte férjemet. Ebből is kiderül, hogy Ruttkay már beszélt családjá körében a vádlott előre megsejtett véres szándékáról. Az asszony a férfi szakítási bejelentése után tudta, hogy elérkezett az idő, szándéka beteljesedésére. Azzal az ürügyekkel, hogy a százados kisírt szeméit akarja lemosni, szalvettába burkolt revolverrel halálra sebzi a távozni készülő férfit.

A rendőri bizottság is csak két óra múlva lát hozzá a munkájához, addig pedig rengeteget lehet egy bizonyítékokkal terhelt szobában cselekedni. Különös, hogy az asszony a kétszólagos öngyilkosság, sőt annak hivatalos megállapítása ellenére is,

nemeggett a letartóztatás gondolatától: szinte természetesen tartotta, hogy fölülk a gyamu vele szomban.

A bíróság elé tárt bizonyítékok sulya alatt a vád beigazoltnak látja a szándékos emberölés

elkövetését és ezért súlyos, a legsúlyosabb büntetés kiszabását kéri.

Délután négy órakor került a sor a védőbeszéd elhangzására, amelynek kezdetén Balogh N. Imre védőügyvéd mindjárt a vádbeszéd tartalmával polemizál. Megállapítja a védő, hogy

a vádbeszéd hitván van konkrétumoknak, ami természetes is, hiszen a vád nem is épülhetett tényekre, mert bűntény sincs. A vádbeszéd szövegébe itt-ott azonban erőltetül belecusztott a vád leszögezése, de azok a terhelő adatok, amelyekre a vád hivatkozik, még az eljárás során eliminálódtak.

A vád nem riadt vissza attól sem, hogy Német tábornok feleségét is szinte belekeverje a bűnpártolás gyanújába.

Ezután Ruttkay személyét vetkőzteti pőrére a védő és sötét színben állítja be. Adóságai és súlyosan ránehezedő lelki problémái miatt

egyetlen kiátként mutatkozott számára az öngyilkosság.

Hivatkozott a védő a szakértők, a vizsgálóbizottság megállapításaira, amelyek mind az öngyilkosság tényét bizonyítják. Ruttkay esetében a társadalmi felfogás

selyemzsinórt küld számára

ezt a modern világban a revolver helyettesíti. (Littkéné itt könnyezni kezd, majd amikor észreveszi, hogy a közönség figyelme rátapad, kényszeredetten elmosolyodik.) Hivatkozott ezután a védő a százados tíz hónap előtti nagy szerelmére, egy akkorról kelet szerelmes levélre, amelyben

végtelen rajongásáról biztosítja a vádlottat.

Az ilyen nagy szerelem nem hamvad el ilyen rövid idő alatt, ha tekintetbe vesszük azt, hogy itt már egy negyven éves ember szerelméről van szó. Egy másik szerelmes levelet pedig a százados nyolc éven át a tárcájában őrzött, állandóan a száve felett hordozta.

Nem akart szakítani Littkénével a koronaőr-százados.

(Littkéné mélyen felsóhajt, majd merengve figyeli védője szavait.) Ruttkay tudta, hogy szenvedélyes szerelme nem engedi meg a visszatérést feleségéhez, ezért úgy vélte megoldani a problémát, hogy

eltávozik az életől.

Szovjetprotektorátus alatt készültek a német császárság restaurációjára

Vilmos excsászár feleségének tárgyalásai Hitlerrel és Papennel — Hitler lehűtötte a vérmes reményeket

Londonból jelentik: A Daily Express szenzációs beállításban arról ad hírt, hogy Hermína hercegné, Vilmos excsászár felesége legutóbb tárgyalt Hitler kancellárral. Egy egész hétig várt a volt császár neje Berlinben az alkalomra, hogy Hitlerrel beszélhessen. A múlt vasárnap találkozott Papen helyettes kancellárral, aki biztosította a hercegnét a felől, hogy minden tőle telhetőt el fog követni a császárság restaurációja érdekében,

hogy Vilmos császár visszatérhessen.

Dirksen moszkvai német nagykövet neje készítette elő a találkozást az excsászár felesége és Hitler kancellár között. Vacsorát rendezett a Zooban levő nyaralójában Hermína hercegné tiszteletére és Hitler kancellárt is meghívta. A vendégek pontosan beállítottak este 8 órára, Hermína hercegné öt perccel később érkezett, azt hívén, hogy Hitler már ott van, de

a kancellár egy teljes óráig váratott mőre.

A császár nejének bizakodását egyszerűben lehűtötte Hitler, mert azt mondta, hogy a Hohenzollern-dinasztia restaurációjának időpontja még nem érkezett el.

**BERLIN legelegánsabb HOTELJE a
HOTEL „EDEN“**

**A GEDÄCHNISSKIRCHE MELLETT
A BUDAPESTERSTRASSEN**

**300 legnagyobb komforttal berendezett
szoba! Olcsó árak, példás kiszolgálás!**

HA BERLINBE MEGY CSAKIS OTT SZALLJON MEG!

Egyre titokzatosabb a szegedi kéjgyilkos kazánfűtő büne

A szegedi Corso-mozi kazánjának borza'mas titkai — Koponyacsont-részek a szénsalakban — A gyilkos valószínűségei

Több nő eltűnésének magyarázatát kutatják a fűtőkazán szénsalakjában

Szegedről jelentik: Egész Magyarország közvéleményét izgalomban tartja az a szörnyű kéjgyilkosság, amely egy hónappal ezelőtt történt Szegeden és amelyet — amint legutóbbi számában megírta az *Aradi Közlöny* — csak most sikerült egy véletlen folytán felfedezni. Az elvetemült gyilkos, *Bálint Kálmán* 52 éves kazánfűtő, jelenleg a szegedi rendőrség büntügyi osztályán mondja el megdöbbentő tetteinek legapróbb részleteit.

Az elvetemült ember elbeszélte, hogy amikor a kora reggeli órákban meghallotta a takarítónők zaját a szegedi Corso-mozi előcsarnokában,

megjött, hogy felfedezik szerelmi légyottját és erről jelentést tesznek az igazgatóságának.

Eleinte költögetni kezdte a leányt, ez azonban meg sem mozdult. Mivel azt hitte, hogy a leány meghalt, az az ötlet villant át agyán, hogy *Tóth Ilonát* bedugja a befűtött kazánba. Ez a munka azonban csak nagynehézen sikerült. A leány ugyanis nem fért be a kazán nyílásán és ezért előbb a kezét dugta be, majd amikor azok elhamvadtak, a fejét és így részletekben az egész testet. A borzalmas hamvasztás egy teljes felóráig tartott.

Miután a szerencsétlen teremtés elhamvadt a 300 Celsius-fok hőségben, a fűtő néhány lapát szenet dobott a kazánba, arra a helyre, ahol a leányt elégette, majd pedig becsukva a kazán ajtaját, eltávozott hazulról. Teljes két napig nem mert visszamenni a helyiségbe, amikor visszament, egy lapáttal kikapargatta a hamut, hiába keresett azonban benne, nem talált semmiféle testrészt. A salakot ezután a sarokkamrába vitte.

A helyszínt ma kiszállított rendőri bizottság megvizsgálta azt a salakot, amelyet a fűtő utoljára dobott ki és megállapította, hogy a salak között apró csontdarabok és kisebb-nagyobb koponya-részek vannak.

Bálint Kálmán a délutáni kihallgatáson megmaradt ama vallomása mellett, hogy a nőt nem ő ölte meg, hanem

életlen állapotban tolt be a kemencébe.

A fűtő véleménye szerint *Tóth Ilona* bizonyára alkoholemberzésben halt meg, a rendőri bi-

Vay Kázmért

egyévi fogházra ítélte a Kur'a is

Budapestről jelentik: A törvényszék Szemák-tanácsa Vay Kázmért, Halasy Gézát és Csillér Antalt felmentette az ellenük emelt vád alól, míg *Littke Kálmánt* 11 hónapi fogházra, *Klausek Rezső* műszaki főtanácsost nyolc hónapi fogházra ítélte. Az ítélet tábla Gadótanácsa,

megváltoztatva a törvényszék ítéletét, Vay Kázmért megvesztegetés vétségéért egy évi fogházra, Halasy Gézát 10 hónapi fogházra ítélte el.

Littke büntetését pedig ugyancsak 10 hónapra szállította le, *Klausek* 8 hónapi büntetését, valamint *Csillér Antal* felmentését ellenben helybenhagyta.

A főügyész az ítéletben meg is nyugodott, az elítélt vádlottak azonban semmisségi panasszal éltek az ítélet ellen.

Ilyen körülmények után került sor a Kurán ítélethirdetésre. Egy óra után néhány perccel hirdette ki *Oswald István* a Kuria ítéletét. A kir. Kuria, — így hangzik az ítélet, — a különböző semmisségi panaszokat részben visszautasítja.

Vay Kázmér és *Klausek Rezső* büntetését helybenhagyja, de *Littke Kálmánt* és *Halasy Gézát* felmenti az ellenük emelt vád alól.

zottság azonban azon a nézeten van, hogy a szerencsétlen teremtés csak eszméletlen állapotban volt, amikor a tűzbe került. Most a fűtő fülkéjéről lekapart friss meszelés anyagát vegyvizsgálatnak vetik alá, hogy

vajon a mézstörmelék nem tartalmaz-e vért, ami akkor fröccsent volna a falra, amikor — a rendőrség szerint — feldarabolta áldozatát.

A büntügyi hatóságok ugyanis azt sem tartják kizártnak, hogy a fűtő előbb feldarabolta a nőt és csak azután dobta a kazánba. Abban az esetben, ha megállapítást nyerne, hogy a nő halott állapotban került a kemencébe, akkor

Bálintot csak halotthamvasztás címén vonhatják felelősségre

és ez mindössze kihágást képez.

A szegedi rendőrség büntügyi osztályának ebben az ügyben most főleg a gyilkos multjának tisztázása ad nagy munkát. Egymásután idézi meg a rendőrség Szeged éjszakai életének szereplőit, akik igen jól ismerik *Bálintot* és akiknek leginkább arravonatkozólag kell pontos adatokkal szolgálni, hogy a nyilvántartott nők közül kik tüntek el az utóbbi időben. A rendkívül alapos és körültekintő nyomozás már eddig is olyan adatokat produkált, amelyek több

Karánsebesen internálták

a letartóztatott nagyváradai kommunistákat

Bonyodalmak egy letartóztatott nagyváradai ügyvéd bejegyzése körül

Nagyváradról jelentik: Futótüzként terjedt el tegnap este Nagyváradon az a hír, hogy a letartóztatásban levő kommunista-gyanús munkásokat internálni akarják még az est folyamán. Allg egy óra leforgása alatt hatalmas tömegek lepték el a rendőrkvesztura épületének környékét és a letartóztatásban levő kommunisták családtagjai beszélni akartak hozzátartozóikkal.

Körülbelül este 8 órakor váratlan fordulat következett be, amely teljes mértékben igazolta az internálásról elterjedt híreket.

Erős csendőri kordon felezte mellett a letartóztatottak egy részét a pályaudvarra kísérték.

Mint később kiderült, az internáltak vonatát *Karánsebes* felé indították el. A vonat *Aradon* keresztül haladva már meg is érkezett *Karánsebesre*, ahol az összes foglyokat az ottani internáló-táborban helyezték el.

Érdekes megemlíteni, hogy az internáló-tábor alapszabályai szerint már eleve is ki van zárva az éhségstrájk további folytatása. A tegnapi esti fogolyelszállítás előtt újabb három ifjúmunkást kellett a rendőrségről a kórházba szállítani, akiknek állapota válságosra fordult. Rajtuk kívül a kórházba került egy *Fried Béla* nevű szücssegéd is, aki állandóan vért hányt. Ma délelőtt a kórház igazgatósága értesítést kapott a rendőrprefekturától, hogy a kórházban ápolt és súlyos állapotban levő hat őrizet-

Fáradtsága, Idegessége megszűnik, ha

VELOSA

pezsgő-tablettával készíti mindennapi fenyőfürdőt.

mint valószínű, hogy összefüggésben vannak a gyilkossággal. Azt állapította meg ugyanis a rendőrség, hogy

az elmúlt hónapokban több eltűnési eset történt, amelyek mindegyike rejtélyes háttérű volt.

A nyomozás sulypontja most arra helyezkedik megállapítani a legpontosabban, milyen összefüggés van ezeknek a leányoknak eltűnése és *Bálint* fűtő légyottjai között. Az orvosszakértőknek meglehetősen nagy munkát ad annak kiderítése, hogy

mi készítette *Bálintot* embertelen cselekedetének elkövetésére?

A fűtőnek családi háza van Szegeden, ahol feleségével és két felnőtt gyermekével él már évtizedek óta. *Bálint* felesége évek óta súlyos betegségben szenved és a fűtő randevui ettől az időtől kezdődnek. A rendőri vizsgálat az esti órákban egy igen érdekes megállapításra jutott. Kiderült ugyanis, hogy

a gyilkos rabolt is.

amennyiben azokon a ruhadarabokon kívül, amit a mozi kazánhelyiségében levő ládájában megtaláltak, még más ruhákat is elvett a lánytól, amelyeket eladott. A lány retiküljét az egyik jegyszédőnőnek ajándékozta. A rendőrség a további nyomozást a legnagyobb eréllyel folytatja.

ben levő beteget azonnal szabadlábra kell helyezni. Egy kommunista kivételével a többiek már el is hagyták a kórház épületét.

A teppeseti fogolyelszállítás alkalmával detektívek jelentek meg a kórházban fekvő dr. *Kertész Rezső* ügyvéd betegágyánál, akit többi társával együtt szintén el akartak szállítani. Az orvosok azonban megállapították, hogy

a betegek még mindig nagy láza van és ezért megakadályozták a detektíveket abban, hogy dr. *Kertészt* a rendőrségre vigyék.

A késő hajnali órákban váratlanul másik két detektív érkezett a kórházba, azzal, hogy parancsuk van *Kertész* dr. elszállítására. *Kertész*nek azonban egyetlen ruhadarabja sem volt kéznél, mert a felesége az összes ruháit odaadta az egyik vegytisztító intézetnek. Ezeket a ruhákat a hajnali órákban nem lehetett előteremtteni és így a detektívek nem vihették magukkal a hálóingben levő letartóztatott beteget.

Ebből az ügyből kifolyólag érdekes incidens keletkezett dr. *Popoviciu* rendőrkvesztor és dr. *Costa* igazgató-főorvos között. A rendőrprefektus szemrehányást tett az igazgató-főorvosnak azért, hogy előfordulhatott az, hogy egy betegnek nem találják meg a ruháját. Dr. *Costa* főorvos végül is kimagyarázta, hogy a másodosztályu betegek ruhája felett nem a kórház rendelkezik és így ők nem felelősek a szobánforgó ruhákért. Az incidens ezzel azután barátságosan véget is ért.

CORSO-MOZGO!

MA PREMIER!

3, 5, 7 és negyed és 9 és negyed órákor:

Sanghai bombázása!

ELSE ELSTER, PÉTER VOSS, THEODOR LOOS, FU-CHIANG. — Nemzetközi érdekesítő slágerfilm! Eredeti helyszíni felvételek! Dacára annak, hogy egyike legdrágább filmjeinknek, programtorlódás miatt csak néhány napig vetíthetjük. — A 3 órai előadás 10 és 20 lejes helyekkel. (Sanghai bombázása). Jegyélvétel vasárnapra! — Telefon: 565.

Ma este van a schimbás-bála Városi Kávéházban!

Belépés díjtalan! Szenzációs bál megdöbbentések! Kitűnő jazz-zenekar! **Belépés díjtalan!**

Villamos fut már a nyáron Aradváros külső részein

Konkrét megbeszélések indultak meg a hatósági szakértők és a városvezetés között az Arad-Hegyaljai Villamos Vasutak új vonalainak kiépítési tervével kapcsolatban — Olcsó vitedíjak döntenek a tervek rentabilitásáról!

Általános érdeklődést keltett Aradváros periferiáinak lakosságában az az életrevaló terv, amely a nagykiterjedésű város külső kerületeit volna hivatva a közlekedési hálózat újítása révén szorosabb egységbe forrasztani össze Arad belső részeivel. Arról van ugyanis szó, amelyet első ízben Lázár Ágoston dr. megyei prefektus vetett fel a nagy nyilvánosság előtt és amelynek lényege az volt, hogy

az Arad-Hegyaljai Villamos Vasutak hálózatát olyan városi területekre is kiépítsék, amelyeket mindeztideig nem sikerült az autobus-közlekedési hálózatba bekapcsolni.

A nagyjelentőségű akció előkészítésére értesülésünk szerint máris megindultak az első tárgyalások, egyelőre a hivatali szakértők és vezetők között. Nem lehet ugyanis elképzelni az új hálózat megtervezését sem a városi autobusüzemek igazgatóságának tényleges bekapcsolása nélkül. Ezenfelül is azonban alapos megfontolás tárgyát képezheti

a szükséges technikai befektetések kérdése:

a vassínék és talpfák lefektetési költségei, az áram, ami szisztematikusan fogyasztásra kerül: mindezekről függetlenül az egész külkerületi hálózatnak harmónikus hozzáillesztési terveze a belvárosi autobus-forgalmához, illetve menetrendjéhez.

Szakértői körökben különféleképpen kommentálják az érdekes és mindenképpen figyelemreméltó tervet. Kétségtelen, hogy

a külső aradi városrészek lakosságának elsőrangú szolgálatot fog tenni az új vonalak kiépítése.

viszont a Villamosvasut-társaság számára sem jelent megvetendő új jövedelmi forrást. Fontos azonban annak a kérdésnek az eldöntése, hogy vajon a Villamosvasut-társaság tud-

SZÉPSÉGÁPOLÁS PILISINÉ

Pattanások, szeplők kezelése.

Esti kikészítés.

Olcsó havi fizetéses bérletrendszer

kozmetikai szalonjában

Arad, Piata Avram Ianeu

(volt Szabadság-tér) 16. sz.

A halálítélet végrehajtását kéri Horthy kormányzótól egy kegyelmet kapott rablógyilkos családja

A rokonok azt hitték, hogy a kegyelem szabadságot jelent és a családi béke érdekében kérték, hogy akasszák fel a halálra ítélt Szabó Sándort, a balmazújvárosi rablógyilkost

Budapesti tudósítónk írja: A háromszoros rablógyilkos Szabó Sándor közel másfél évig állott az akasztófa árnyékában. A törvényszék annakidején

halálra ítélte, mert előre megfontolt szándékkal megölte nagynénjét, Kecskés Sándornét és annak két gyermekét.

Szükebb hazájában rendkívül meggyűlölték az elvetemült embert, különösen azért, mert a temetésén, amikor még gyanuba sem vették, ő volt az, aki a fejfát odaszurta az elhunyt sir-

jához, a halotti toron pedig ő öntögette a bort a vendégek poharába, miközben természetesen nem mulasztotta el szidni a gyilkost, aki nem volt más, mint ő maga.

A törvényszék halálos ítéletét úgy a tábla, mint a kuria helyben hagyta és így az most már Horthy Miklós kormányzóhoz került és tőle függött, hogy szabad folyást enged-e az ítéletnek, vagy pedig él kegyelmi jogaival.

A múlt hónapban azután, miután Szabó Sándor közel másfél évig minden nap a halált várta, megérkezett a kormányzó döntése, mely szerint

Szabó büntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át.

A gyilkos izgalomban meg sem értette a kegyelmet, úgy kellett neki megmagyarázni, hogy most már nem kell meghalnia.

— A megkegyelmezés híre Balmazújvárosra is csakhamar elterjedt. Itt azonban sokkal kisebb örömet keltett, mint a debreceni ügyészség logházában. Ezek az egyszerű emberek abban a hitben voltak, hogy a kegyelem most már egyet jelent Szabó Sándor szabadlábrahelyezésével. Nosza több se kellett a jó balmazújvárosi rokonoknak, a család fejével, aki a gyilkos nagybátyja, összeültek és egy kérvényt fogalmaztak, amelyben leírják, hogy a család szegényfoltjának tartják Szabót és

kéri a kormányzót, hogy családjuk békéjének érdekében mégis akasszák fel.

mert amíg ez az ember él, addig nyugtuk nem lesz.

A kérvénnyel azután az egyik rokon be is utazott Debrecenbe a törvényszékhez, ahol azonban keserű csalódás érte. Megmagyarázták neki, hogy ez a döntés végérvényes, ezen már csak a jó Isten változtathat és nyugodtan kérem a reszkető rokonok, tizenöt esztendőig bizonyosan nem tér vissza Szabó Sándor Balmazújvárosra.

— Elég baj az, ha akkor is látni fogjuk — jegyezte meg az egyik rokon, bár a felvilágosításra valamiképpen mégis megnyugodott, de kijelentette, hogy bármikor is szabadul, sem a rokonságban, sem a családban nem lesz többé helye. Balmazújvárosba vissza többé nem jöhet, mert annak lakossága teljesen kiközösítette és már nem is akar emlékezni sem rá.

Szabót egyébként erős fedezettel tegnap a szegedi Csillagbörtönbe szállították. m. o.

Megkezdődik Briand barátnőjének regényes örökösödési pere

Nouteauné 150.000 frank végkielégítést vagy évi 18.000 frank járadékot kér

Párisból jelentik: A napokban kezdődik meg annak a rendkívül nagy érdeklődéssel várt pernek a tárgyalása, amelyet Jeanne Cornélie Nouteau asszony, egy saint-nazairei bankárnak a felesége indított Aristide Briand unokaöccse és egyetlen törvényes örököse, Charles Billiau ellen.

Mint ismeretes, Nouteauné, aki éveken keresztül barátnője volt a francia államférfiúnak, 150.000 frank végkielégítést, vagy 18.000 frank életjáradékot akar megítéltetni magának Briand örökségéből. Az asszonyt az érdekes perben Maurice Garçon, Páris egyik legkiválóbb ügyvédje képviseli. Az ügyvéd keresetében részletesen — sőt talán túlságosan is részletesen — ismerteti Nouteauné és Briand kapcsolatát.

A kereset elmondja, hogy Briand 1889-ben, amikor még ismeretlen ügyvéd volt és a Democratie de l'Ouest című vidéki lapot szerkesztette, ismerkedett meg az asszonnyal. Az ismeretségből benső barátság lett s az asszony joggal remélhette, hogy a barátság házassággal fog végződni. Briand-t 1906-ban megválasztották képviselőnek s Briand ekkor Párisba költözött. A barátság kettőjük között ennek ellenére is zavartalanul folytatódott s Briand Párisból is elhalmozta barátnőjét áradó szelmes levelekkel és különböző ajándékokkal.

Amikor Briand a francia politika homlokterébe került, az asszony Briand karrierje érdekében beleegyezett abba, hogy a háttérben huzódik meg és nem ragaszkodik ahhoz, hogy barátságukat szabályszerű házasságkötés szen-

tesitse. Ilyen előzmények után Nouteauné a legnagyobb megdöbbenéssel vette tudomásul, hogy Briand a végrendeletében nem emlékezett meg róla és általános örökösévé unokaöccsét, Billiaut tette meg.

Az ügyvéd keresetét azzal végzi, hogy Nouteauné csupán azt kéri, hogy az általános örökös teljesítse legalább némileg azokat a természetes kötelezettségeket, amelyet Briand egészen halála pillanatáig nyíltan elismert. Ezzel szemben Billiau, akit Briand egyik legbensőbb barátja, Alexandre Zevaes ügyvéd képvisel, a kereset elutasítását kéri.

— Nyílt titok — fejtegeti az unokaöccs jogi képviselője — hogy Briand és Nouteauné tényleg intim barátságot tartottak fenn. Ez a barátság 1892-től 1906-ig tartott. Briand ezután is gyakran írt Nouteaunénak és ajándékokat is küldözgetett neki. De ebből nem lehet messzebbmenő kötelezettségeket levonni, mert Briand tudvalevően jelleménél fogva figyelmes és bőkezű volt és nagyon sok embert támogatott.

A továbbiakban azt hangoztatja az ügyvéd, hogy Briand életének utolsó éveiben ez a szerelem már csak a múlt emléke volt s Nouteaunének eszébe sem jutott, hogy Briandtól tartásdíjat követeljen.

A szembenálló felek stratégiai pozíciója tehát ismeretes, de ez még csak fokozza az érdeklődést, amellyel a regényes háttérű per tárgyalását francia politikai körökben és a francia közönség körében várják.

Közigazgatási akadályok hátráltatják a Pécska-nagylaki új vasútvonal ügyét

Váratlan nehézségek a nagylaki községtanács közigazgatási helyzete miatt — Nincs, aki döntsön a községet érdeklő hatvanmilliós jövedelem felett —

Március hó végén száll ki Nagylakra a román-magyar vasutügyi vegyes szakértői bizottság

A nagylaki községtanácsra nagy szerep vár abban a nagyszabású akcióban, amelyet Lázár Ágoston dr. megyei prefektus készít elő és amelyről már több ízben közölt részletes tudósítást az *Aradi Közlöny*. Nem mult el még egy hete sem, hogy Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, bucuresti-i útjáról hazaérkezve, általános érdeklődést keltő nyilatkozatában nyilvánosságra hozta a kormánytól azt a tervét, amellyel

még április hó folyamán meg akarja építtetni a Pécska-Nagylak között Magyarországra átvezető vasútvonal hiányzó részét,

amely mindössze hárommillió lejt igényel, viszont az ország állatexport-forgalmának felendítése útján milliós jövedelmekhez juttatná Nagylak község tizenötezer főnyi lakosságát is.

A megyei prefektus két konkrét módozatot is hozott magával Bucurestiből a terv realizálására vonatkozólag. Az egyik terv szerint Nagylak község lakossága saját maga teremtene elő azt a hárommillió lejt, amely az új vasútvonal megnyitásához szükséges, a másik terv szerint

a megyei prefektus közbejárásával, a Cassa de Depuneri útján, az állam nyújtana a szükséges hitelt:

mindkét esetben azonban a község kitünő tisztelet csinálna, amennyiben 90 évre megkapná az új vasútvonal feletti koncessziót, ami

évente biztos 750—800.000 lej jövedelmet jelentene,

tehát három év leforgása alatt a község visszafizetheti a felvett hárommillió lejes kölcsönt, vagy visszaszerezheti a befektetett összeget.

Amint megírtuk, Nagylak község tanácsát közgyűlésre február hó 23-ára hívta össze Lázár Ágoston dr. megyei prefektus, aki maga is kiutazott Ispravnic György vasutigazgatóval egyetemben, hogy személyesen terjesszék a nagyhorderejű akciót a község tanács elé. A községi tanácsülés megtartására azonban nem kerülhetett sor és ennek oka egész sajtóságos

körülmény: a nagyszabású tervnek összeütközése a közigazgatásról szóló törvény rendelkezéseivel.

Amint Nagylakon kiderült ugyanis,

a község élen a jelen pillanatban még mindig nem foglalhatta el helyét az újonnan megválasztott község tanács.

A politika hosszurányuló karja, ugyanis megakadályozták azt, hogy a nemzeti-parasztpárti többségű község tanács átvegye a község közigazgatását és formai okokra hivatkozva,

fellebbezést jelentettek be a temesvári helyi revíziós bizottságnál a nagylaki község tanács ellen.

Mivel ez az akció megindult, a község tanács mindaddig nem is dönthet — mivel nem ülhet össze — a nagylaki vasútvonal kérdése felett és emiatt az akadály miatt az egész akció egyelőre szünetelni kénytelen.

Am értesüléseink szerint másfajta,

Zugirászatért husz napra ítélték egy aradi magántisztviselőt

Az oltólt megfellebbezte a bíróság ítéletét

Zugirászatért állott ma a törvényszék előtt Perényi-Popa Ignác volt aradi magántisztviselő. Perényi ellen Isztray Géza volt vasutas tett feljelentést az aradi Ügyvédi Kamaránál, amely hivataból áttette az ügyet a bírósághoz. A volt magántisztviselő fellebbezéseket készített el Isztray számára, aki a kikötött honorárium egy részét nem fizette meg, mire Perényi pert indított ellene. A járásbírói tárgyaláson Isztray azzal védekezett, hogy Perényi-Popa ellen zugirászatért bünygyi eljárás folyik, mire felfüggesztették a polgári per tárgyalását, mindaddig, amíg a bünygyben döntés nem történik.

Ma tárgyalta a törvényszék második szekciója az ügyet. Perényi kijelentette, hogy nem követett el zugirászatot, mire felmutatták az

Jóízű-birtos-enyhe
KOPROL
hashajtó-csokoládé

személyi kérdések akadályával is szembe kell néznie Lázár Ágoston dr. megyei prefektusnak.

A nagylaki község tanács tagjai között is ellenzéke van a tervnek, ami milliókhoz juttatná Nagylak község tizenötezer főnyi lakosát. A község tanács ellenzéki része elvi álláspontokból igyekszik nehézségeket gördíteni az akció megvalósítása elé, amely a legpesszimistikusabb számítások szerint is megtérítene az első három évben a befektetéseket, ezenfelül pedig hatvan millió tiszta nyereséghez juttatná kilencven év alatt a község lakosságát.

A politikai pártharcok és a személyi torzalkodások azonban máris kivetették hálójukat a szép tervre, hogy lehetőleg elgáncsolhassák. Ez azonban nehezen fog sikerülni, mert nemcsak Nagylak község lakosságának érdeke, hanem az ország külkereskedelmének érdeke is azt diktálja,

hogy a hiányzó kétezeröttszáz méteres vasútvonal mielőbb megépüljön és már március hó végén elvégezhesse a kormányok által kijelölt munkáját az a vegyes magyar-román vasutügyi bizottság, amely szabadabb teszi az utat a romániai élőállat-export számára Aradon, Pécskán és Nagylakon át — Olaszország felé.

aktákhoz csatolt sajátkezű levelét, amelyben kijelenti, hogy a fellebbezést ő készítette el. Ennek alapján a bíróság bűnsnek mondotta ki Perényi-Popát, akit zugirászatért husz napra elzárásra ítélt. A volt magántisztviselő fellebbezett az ítélet ellen.

„Intrikák dülnek”

a kormánypart kebelén belül

Vaida miniszterelnök érdekes nyilatkozata

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottsága Vaida Sándor miniszterelnök elnöke alatt tegnap este ülést tartott, amelyen Samsonovici hadügyminiszter kivételével megjelent a kormány valamennyi tagja, továbbá Pop C. István, a Kamara elnöke, Costachescu szenátusi elnök, Crisan alminiszter és a vidéki szervezetek elnökei. A végrehajtó-bizottság értekezletét Vaida Sándor nyitotta meg, aki beszéde elején, először is azt hangsúlyozta, hogy

a kormány úgy a Korona, mint a nép bizalmát élvezi és ennek alapján ül helyén. Bántják azonban a párt kebelében dülő intrikák.

ezeknek az intrikáknak tulajdonítható többek között az is, hogy megalakult az erdélyi és bánági blokk,

amelyet tudvalevőleg a parlamenti többség képviselői és szenátorai hoztak létre.

— Állandóan azt hangoztatják, — folytatta a miniszterelnök — hogy köztem és Maniu Gyula között bizonyos ellentétek vannak. Ki kell jelentenem, hogy ez a híresztelés nélkülöz minden komoly alapot, már csak azért is, mert Maniuhoz közel 40 éves barátság és együttműködés fűz. A párt kebelében pedig teljes a rend és fegyelem, azonban még sem engedhetem meg, hogy ezt a kérdést állandóan felszínen tartsák és kommentálják.

Megjött az aradi nyugdíjasok akreditívje, de a pénzkiutalás csak holnap érkezik meg

Miért késik az állami tisztviselők fizetési kiutalása? — Tizenhat elbocsájtás az aradi pénzügyigazgatóság területén

A pénteki postával megérkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz a nyugdíjak 3 millió 300 ezer lej összegű akreditívje, amelynek alapján az illetékes ügyosztály hozzáfogott a fizetési sorrend összeállításához. A folyósítás valószínűleg a jövő hét első napjaiban kezdődik, mert a Banca Nationala fiókjához ezideig nem érkezett meg a nyugdíjösszegre vonatkozó leirat. A miniszteri kiutalásnak ugyanis a Banca Nationala főintézetén kell keresztül mennie és az adminisztrációs munka egy-két nappal hátráltatja a pénzkiutalást.

Az állami tisztviselők és alkalmazottak fizetési akreditívje még nem jött le Aradra. Értesüléseink szerint ennek az az oka, hogy a pénzügyi igazgatás átszervezéséről szóló tör-

vény alapján az egész országban számos tisztviselőt jóval alacsonyabb állásba helyeztek, sőt akik a szakvizsgákon nem feleltek meg és ideiglenesen kisebb állásban voltak, azokat elbocsájtják hivatalukból. Az Aradra ma érkezett miniszteri leirat például Aradmegyében 14 adóvégrehajtót, Aradon pedig két pénzügyi alkalmazottat tett állástalanná, mert a mult héten a szakvizsgát nem bírták letenni. Mihelyt a hivatali degradálások és elbocsájtások befejeződnek, az állami szolgálatban levő egyének azonnal megkapják illetményeiket, mert akkor a pénzügyminiszterium precízen meg bírja állapítani, hogy kinek mennyi fizetést kell kiutalni. A degradálásokat fizetés szempontjából már február 15-től számítják.

MA VAN a III. GENTURIO teaestje a Hakoah helyiségeiben.

Meghalt az aradi népzeneészek Nesztora

Félszázadon át hegedült Nagy Károly és kollégáival együtt halt meg — A világlátott aradi cigányprimás

Súlyos vesztés érte az aradi cigányzenészeket. Nagy Károly, az országos híres Nagy Józsi cigányprimás fia, tegnap este hetven éves korában elhunyt. Nagy Károly már fiatal gyermekkorában különös zenei tehetségéről tett tanubizonyságot. Mindenkori olthatatlan vágya az volt, hogy a külföldet megismeresse a magyar cigányzenével. Neki vágott a világnak és Karlsbadban, Baden-Badenben, majd a bajorországi Elsterben több hónapon át muzsikált s hosszabb ideig szerepelt Orosz- és Finnországban. Mindenütt szeretettel fogadták és szép jövedelemmel tért haza. De hamarosan ismét eltávozott bandájával, még pedig magyar diszruhában. Utjok Konstantinápolyba vezetett, ahol hónapokon át muzsikáltak. Ott az akkori török főurak, Széchenyi Ödön tüzoltóparancsnok, pása, felhívására, sokszor muzsikáltattak maguknak Nagy Károly bandájával és szép keresettel jöttek haza. A világháború után, a jazzzene terjedésével, Nagy Károlyt is utólrta a közös cigányprimás, az egykor sokszor ünneplést cigányprimás kisebb vendéglőkben muzsikált 2—3 szál cigánnyal s az utóbbi időkben már csak tengődött máról-holnapra. Néhány nappal ezelőtt szélhűdés érte és rövid idő múlva meghalt. Temetése szombaton délután lesz. Temetésére az összes aradi cigányzenészek hangszereikkel kivonulnak s cigányzenével kísérik utolsó útjára nesztorukat, aki méltán megérdemelte a „legjobb aradi primás” nevet. —ray.

Különös bonyodalmak keletkeztek egy aradmezei váltókölcson nyomán. Roth Miksa seprősi kereskedő három községbeli gazda zsírójára a múlt évben 15.000 lejes kölcsönt vett fel az Arad-Csanádi Takarékpénztár borosjenői fiókjától. A váltó lejára előtt elvitte a bankba a kamatot és meghosszabbította a lejáratot egy hónappal. Atadták neki a váltót, irassa rá a pénztárossal a kamatfizetés megtörténtét. Roth azonban a váltóval együtt eltűnt a bank helyiségéből. A bank bünvádi feljelentést tett a kereskedő ellen. A mai tárgyaláson a bankot dr. Hohn József, a dr. Köpf-dr. Issekutz-iroda reprezentánsa képviselte. Kihallgatták a tanukat, kiknek Roth a bankból eltűnt váltót megmutatta, majd Mandru Miklós ügyész és dr. Hohn perbeszéde után a bíróság büntetésnek mondta ki Rothot, akit 15 napi fogságra, ezer lej pénzbüntetésre és a bank kárának kifizetésére ítélte.

Elfogott piaci tolvaj. Ma délelőtt Mittermüller Martia ujaradi lakos jelentette az aradi rendőrségnek, hogy a piacon meglopták. Röviddel a bejelentés után a piacon posztoló rendőr egy Mohács Terézia nevű asszonyt kiserített fel, aki, mint kiderült, azonos Mittermüller Martia tolvajával. A piacon többen észrevették, amikor Mohács Terézia Mittermüller Martia zsebébe nyúlt és figyelmeztették a rendőrt, aki nyomban elfogta a tolvajnőt. Mohács Terézia, amikor észrevette, hogy leleplezték, eldobta a lopott 250 lejt, de letagadnia a lopást így sem sikerült. A rendőrség őrizetbe vette.

Mindenki figyelmébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvényes, beadványok és nyomtatványok román szövegezését, és fordítások hitelesítését osztja ki

Mitra I. Sándor, törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ALIAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 5. (Az udvarban jobbra).

Felmentett pankotai gazda. Crisan János pankotai gazdalegény ellen egy ottani cigányleány feljelentést tett, hogy a múlt év augusztusában a község közelében megtámadta és erőszakot követett el ellene. Ma tárgyalta az ügyet a bíróság, amely zárt tárgyalást rendelt el. Ezután kihirdették az ítéletet, amelyben felmentették Crisan bizonyítékok hiányában az ellene emelt vád alól.

Felakasztotta magát egy aradi munkanélküli timársegéd. A késő éjszakai órákban jelentették az aradi rendőrségnek, hogy a Negruri-ucca 18. sz. ház egyik lakója öngyilkossági szándékból felakasztotta magát. Nyomban rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, Pleşa komisár vezetésével és dr. Pleşa János hatósági orvossal együtt. Itt megállapítást nyert, hogy a házban lakó Kiss Lajos 31 éves timársegéd a kora esti órákban követte el az öngyilkosságot, úgy, hogy mire a házbeliek rátaláltak, a szerencsétlen timársegéd már halott volt. A szobájában szegényes ruhadarabjain kívül semmit sem találtak az öngyilkos levelet nem hagyott hátra öngyilkosságának indoklásául. Nyomozást vezettek be annak kiderítésére, hogy mi készíthette Kiss Lajost az öngyilkosságra. Kiderült, hogy a teljesen egyedül álló férfi hónapok óta munkanélküli volt és így semmi keresetnek nem juthatott. Öngyilkosságát valószínűleg nagy nyomora miatt követte el.

Szabadlára helyezések az aradi törvényszékről. A második számú vizsgálóbírói hivatal vezetője, Tiplea vizsgálóbíró ma kihallgatta Buczkai Jánost, aki — mint megirtuk — a Ghiba Birta leánygimnázium tanári szobájából szörmekabátot lopott. A kihallgatás után a vizsgálóbíró szabadlára helyezte Buczkait. — Ugyancsak ma rendelte el Tiplea vizsgálóbíró Csabai Pál zimándkői kovács szabadlára helyezését, akit azért tartóztattak le, mert lakásán kommunista könyveket találtak.

Memorandum-pör, 1933...

Az egykori memorandum-pör szereplői közül már csak 63-an élnek. Ez a hatvanhárom ember szerepet kapott a történelemben, amely feljegyzi, hogy száz erdélyi román 1892-ben memorandumot nyújtott át az osztrák császárnak és szabadságot követelt a románság részére. Hatalmas per keletkezett az ügyből. A memorandum-pör életben levő vádlottjai most azzal a kéréssel fordulnak a kormányhoz, hogy javítsa meg helyzetüket. Újabb memorandumot szerkesztettek a régi memorandumisták: fejenként 15 hold földet, pénzbeli segílyt, vasuti szabadjegyet és traikengedélyeket kérnek. A memorandum-pör szereplői közül többen Aradmezeiben élnek.

Irredentizmussal vádolják egy máriaradnai ifjusági egyesület vezetőjét. Radnáról jelentik: Az elmúlt év őszén alakult meg a máriaradnai ifjusági egyesület, amely a kimondottan kulturális szempontokon kívül, a román-magyar közéletés kimélyítését tűzte zászlajára. Az egyesület havonta egyszer nagyszerű műkedvelő előadásokat rendez, amelyek műsorán román és magyar szindarabok szerepelnek. A tagok egy része román nemzetiségű, sőt maga az elnök is román ember, aki a legnagyobb ügybuzgalommal látja el tiszteletbeli funkcióját. Mindezek után pedig meg kell említenünk, hogy az illetékes hatóságok arra való hivatkozással, hogy az egyesület vezetői irredenta munkát fejtenek ki, megtagadták a február 25-re tervezett műsoros előadás megtartásához szükséges engedélyt. A fentnevezett körülményeknél fogva, ez egészen groteszkül hangzik és ennek a sérelemnek orvoslására az egyesület vezetője felsőbb helyen tesz lépéseket.

Furcsa családi háborúság került ma a bíróság elé. Dragos Codrean brusturi-i gazdát jelentette fel a felesége súlyos testi sértés címén, mert néhány hónappal ezelőtt megverte. A mai tárgyaláson a gazda tagadta a terhére rótt cselekményt, felesége viszont fenntartotta vallomását és kérte férje megbüntetését. A bíróság bizonyítékok hiányában felmentette az aradmezei gazdát. Érdekes megemlíteni, hogy a házaspár most is együtt él, sőt a törvényszéki tárgyalásról is együtt, a legnagyobb egyetértésben távozott el.

Az aradi Gutenberg-dalkör ma, szombaton este, pártoló tagjai tiszteletére, társasvacsorát rendez a Perényi-féle vendéglőben (Kálvin János-ucca). Vendégeket szívesen lát a dalkör vezetője.

Az AKE felkéri azon tennisjátékosait, akik 50 százalékos kedvezményre jogosító CFR-bérletet óhajtanak, hogy március 1-ig 2 darab fényképet nyújtsanak be.

URANIA

MA. SZOMBATON 5, 1/8 és 1/10 órákor

PREMIER ARADON ELŐSZÖR:

PINTY és PONTY

LAKAST CSERELNEK

MAJOMSZELIDITOK

CHARLY VIHAROS SZERELME.

DELUTAN 8 ÓRÁKOR UTOLJARA

8.—LEI ATLAGOS HÉLYARAKKAL

KÉT ÉJKÉSZINŰ SZEM.

Enekes, zeus, táncos Operett.

HERMANN THIMIG — CHARLOTTE ANDER

IDA WÜST — JULIUS FALKENSTEIN.

Jön: GROCK A VILÁGRÓ ZENEBOCC

A III. centurio cserkészzeinek ma esti bálja iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mely a Hakoah kellemes és intim klubhelyiségekben fog lezajlani. A rendezőség a legváltozatosabb szórakozásokról gondoskodott, egymint tánc- szépségverseny, tombola, amerikai árverés stb. Főnyereményképpen hatalmas csokoládé-puposteve szerepel, amely Fischer üvegüzlet kirakatában megtekinthető. A cserkészbál előreláthatólag kellemesen bucsúztatja a közönséget a farsangtól, a cserkészeknek pedig megszerzi a gödöllői Jamboree költségeit.

A harangozó és lelkész háboruszkodása. Ma beszállították az aradi vizsgálóbírói hivatalba Bumb János Rosia községbeli volt harangozó, aki tegnap megtámadta az uccán a község görögkeleti lelkészét és súlyosan megverte. A volt harangozó már régen gyűlöli Butai Miron lelkészt, aki elbocsátotta állásából és bosszút forraít ellene. Tegnap összetalálkozott vele az uccán és megtámadta. Seracu vizsgálóbíró kihallgatta a volt harangozót, aki azt mondta, hogy a lelkész üldözi, sőt a múlt évben rálőtt. Bumb Jánost a vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

Rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg városzerte az aradi schimbások és bevonuló ifjak ma esti bálja iránt, amelyet a „Városi” kávéház összes termeiben rendeznek meg. A nagyszámú bál rendezőség a legkörülmétektöbb munkát véggezte hosszú heteken keresztül, ami már előre is százezreket garancia a sikert illetőleg. Szenczációnál szenczácósabb nagyvárosi farsangi ötletek, szórakoztató élmények és még sok más szellemes dolog fogja a közönséget állandó hangulatban és vidámságban tartani. A bál célségtelenül legnagyobb meglepetése a közönség számára az, hogy beléptidij nincs, mert a bevonuló újoncok nem pénzt akarnak keresni, hanem úgy a maguk, mint az érdeklődő közönség részére egy soka ledheletlen estélyt szerezni. Az estélyen egy kitűnő jazz-zenekar működik közre. Mindenki ott legyen a schimbás-bálon!

Ma este van a Műkedvelők jelmezestélye, az Iparos Kulturház összes termeiben, melyre az előkészületek már megtörténtek. Az ötletesen dekorált termekben a jókedv, hangulat, meglepetések és az „olcsósági hullám” fog uralkodni, mely Karnevál herceg bucsúját bensőségesse tegye. Külön élmény lesz a Geller rádió-cég által a new-yorki Savoy Hotelből, Jack Hilton jazz-zenekarának helyszíni közvetítése a legújabb rendszerű 10 lámpásos rádión. A jelmezes felvonulás után díjtalan sorsolás lesz a résztvevők között. Nagyszerű Jux-vásár lesz, értékes tárgyakkal, „Miss Karnevál” választás, olympusi távirtdahivatal, férfi csunyasági verseny, Pix-Pax-Bár, Tündérbert, cukrászda, stb., stb. A rendezőség felkéri mindazokat, akik a meghívót nem kapták kézhez, hogy enélkül is szívesen látják az igazoló-bizottságnál. Alarc és jelmez nem kötelező. Belépődij 30 lej. Kezdeteste fél tíz órákor.

Meghívó. A „Melodia” magyar dalkör f. évi február hó 28-án, este 7 órákor tartja Str. Romanului 8. szám alatti helyiségében évi rendes közgyűlését, melyre tagjait ezuton hívja meg. Tárgy: 1. Az elmúlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése. 2. A tisztségviselői kar évi jelentése. 3. A számvizsgáló-bizottság jelentése és a felmenvény megadása. 4. Az ez évi költségvetés megállapítása. 5. A választmány és tisztikar kiégszítése. 6. Indítványok. Elnökség.

A cserkészek ma esti teája az ideai táncvigalmak szenzácója. Városi kávéház emeleti helyisége

Karnevál herceg bucsuja ma este az Iparos Kulturházban.

Ha egy kellemes éjszakát óhajt, jöjjön el! — Jelmez nem kötelező! — Belépő-díj 30 lej. — Meglepetések, ötletek tárháza.

Két érdemes magyar művész színházi estje március 19-én, vasárnap a téli színházban

Faludi Károly 40 éves, Inke Rezső 30 éves jubileumát ünnepli az aradi magyar társadalom

Művészeinek ígérkező meleg estre van kilátása az aradi magyar társadalomnak jövő hónap, március 19-én este a téli színházban, amikor is két régi magyar színművész, akiknek a nevéhez annyi forró, meleg színházi est emléke fűződik. Faludi Károly és Inke Rezső jubileumi estjüket tartják. Hisszük, hogy az egész aradi színházpártoló magyar közönség teljes létszámban fog felvonulni az estén Thália templomában, hogy lerójjja háláját ezzel a két derék művésszel szemben, akik olyan sok és kellemes percet szereztek az aradi színházba járó publikumnak. Színre kerül délután gyermekelőadásokként: Tündér Ilona vagy az Árgélus királyfi, este pedig Ghéczy István régen nem adott pályanyertes népszínműve, „A gyimesi vadvirág”. Csura Márton harangozó szerepében Inke Rezsővel, míg Csura Marcit, a harangozó fiát, Faludi Károly alakítja.

— Lesodorták a habok a hajóról. Berlinből jelentik: Az Északi-tengeren napok óta hatalmas vihar dühöng. Itt gyakorlatilag néhány hete a „Leipzig” nevű német cirkáló. Tegnap az éjszakai órákban a hajó Bey nevű főhadnagya fent tartózkodott a fedélzeten és egy hullámverés a tengerbe sodorta; mielőtt segítségére siethettek volna, eltűnt a habok között.

— Új nyertes-számok. Bucurestiből jelentik: Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő nyéreményeket húzták ki: százezer lejt nyert az 56540-es számú sorsjegy; nyolcvanezer lejt: 14373; huszezer: 26225, 6435, 23827; tizenötezer lejt: 16325, 75145, 37651, 61205 és 2951. A számokat telefonsorsjáték alapján közöljük és így azokért semminéven nevezendő felelősséget nem vállalunk.

— Ma este a Városi-kávéház fölötti helyiségben az aradi 5-ik centurio cserkészcsapata, fél kilenc órai kezdettel, nagyszabású táncos teaestélyt rendez. Az estély iránt már napokkal ezelőtt óriási érdeklődés nyilvánult meg, úgy, hogy előreláthatólag a teaestély a lehető legjobb hangulatban fog lezajlani. A cserkészest előkészítői dr. Boca Gyula parancsnok és Bársony István alparancsnok, akik a rendezés nehézségeit munkájában ugyancsak kiveszik részüket. Táncverseny, szépségverseny, léggömbverseny stb. fogják szórakoztatni a jelenlévőket.

— A lippai református nőegylet teadélutánja. A lippai református nőegylet kiválóan sikeres teadélután rendezett a Japán-kávéház éttermében. A teadélután rendezése a lippai szegények felszólítását célozta és azon a lippai társadalom színe-java megjelent. Részt vettek Sziebig Frigyes pápai kamarás, Lányi Lőrinc református tiszteletes és családja, dr. Masznyik Elemér és neje, Meixensberger István római katolikus káplán, Csillag Róbert törvényszéki elnök és családja, dr. Buschmann András közjegyző és családja, Szász Ferencné, Schultz Sándor fogorvos és neje, Hagyó József és családja, Szőke Jenő és neje, Chambre József és neje, Kasztelnai Jenőné, Wingeron Józsefné, Wingeron Miklósné, Tóth Jánosné, dr. Hammer Péterné, Kolin Lajosné, Pál Albertné, Beer Miklósné, Beer Méri, Baróthy Lily, özvegy Baróthy Ferencné, Mindl Józsefné, Szabó Imre és családja, Lagler Józsefné, özvegy Aágh Józsefné, Csethe Jánosné, dr. Dobos Ignácné és leánya, Ladányi Károlyné, Liptai Kálmánné, Ladányi Lászlóné, Liptai Ilonka, Farkas Pálné, dr. Baár Tibor és neje, özvegy Knizse Jenőné, Fekete Tamásné, Szalkay Lajosné és még sokan Radna és Lippa társadalmából. A teadélutánokat havonta megismétlik.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerésztára Arad.

SPORT KÖZLÖNY

Biztos fölénnyel győz vasárnap a Ripensia

— ez a temesváriak véleménye. — Meg tudja-e gátolni az AMTE a temesvári profik győzelmét? — Legkomplettebb összeállításában veszi fel a küzdelmet a Ripensia Aradon

Az AMTE—Ripensia-mérkőzés leköltésekor az égiek már tavaszi időjárással kedveskedtek, de most, hogy mindjobban közeledünk ehhez a nagyjelentőségű mérkőzés dátumához, az idő szomorura fordult, megeredtek az ég csatornái, hol erősebben, hol lassabban csöög, csepereg az eső. Ez a nem éppen kedvező időjárás sem befolyásolja a mérkőzés sorsát, mert ha az időjárás így marad, nem rosszabbodik, akkor a mérkőzést megtartják, ellenesetben azt egy későbbi időpontra halasztják, ugyanis a kötés értelmében az AMTE-nak szombat estig joga van a dátumon változtatni.

Az időjárás azonban nem befolyásolja a vasárnap egymással szembenálló két csapat programját. A Ripensia — mint ahogy temesvári tudósítónk jelenti — nagy formában van és állandó tréningjei, a télen lebonyolított túrája révén a játékosok kondíciója, rugalmassága kifogástalan. Az utóbbi napokat éppen az AMTE elleni mérkőzésre való tekintettel a temesváriak tréning szempontjából hatványozottabban használják ki és a játékosok formáját figyelembevéve ez a csapat fog szembeállani az AMTE-vel:

Zombori—Bürger, Hoksári—Hrehuss, Kotormány, Lakatos—Bindea, Dobay,

Pepolit kikérte az FC Genova

Jelentettük, hogy az Olaszországban katonai szolgálatot teljesítő Pepoli a Divizia Nacionalában játszott próbamérkőzést, amely alkalommal a játéka annyira megnyerte a klub vezetőinek tetszését, hogy a kiváló AMTE játékosnak szerződést ajánlottak fel. Ennek a híradásnak megerősítése az a távirat, amelyet ma az AMTE-nak kikézbesítettek és a bucuresti-i központ kéri Pepoli Viktor kiadását a genovai csapat részére.

O Korom Andor megnősült. Arad népszerű válogatott játékosa, „Dura”, az elmúlt napokban tartotta esküvőjét Szikora Lillyvel, a bájos aradi urileánnyal.

O Hazarendelték a NAC csapatát. A NAC elnöksége intézkedett, hogy a turacsapat a leköltött afrikai mérkőzéseinek lejátszása után, azonnal térjen haza.

— Ma este lesz a Mosóczy-telepi Katolikus Kör bálja az Asztalos Sándor-uccában lévő régi vásárcsarnok épületében. Hatalmas szépen felszerelt terem várja a vendégeket, akik minden biznnyal kitűnően fognak mulatni ezen az estélyen. Az agilis rendezőség mindent elkövet a siker és főleg annak érdekében, hogy a jelenlévők jól érezzék magukat. Belépő díj 25 lej. A mulatság tiszta jövedelme a templom befejezése, illetve a torony felállítására lesz fordítva. A bál iránt ugy a Mosóczy-telepen, mint a városban is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— A Bridge-szalón a cserkész-est dacára, ma este is a játékosok rendelkezésére áll.

— Pénzhamisítók ügyét tüzte ki mára tárgyalásra az aradi törvényszék második szekciója. Corpás György és Miscai Illés kisenői lakosok még 1928-ban ezereket hamisítottak. Az általuk gyártott bankjegyek rendkívül primitívek voltak és természetesen, hogy az első alkalommal rajtaveszték. Amikor az első szállítványt elkészítették, örömmel az egyik közszéneli korcsmában kártyázni kezdtek. A kártyázás során nagyobb összegeket vesztettek és a veszteséget a hamis ezresekkel egyenlítették ki. A boldog nyörök vásárolni próbáltak a pénzzel és így jöttek rá a hamisításokra. A mai tárgyaláson a tanúk nem jelentek meg, mire a bíróság halasztó határozatot hozott.

Ciolac, Raffinszky, Beke.

Az AMTE is szorgalmasan készül a nagy mérkőzésre, amelyre azonban kedvezőtlen körülmények között állhat ki, ugyanis a teljesen komplett halvesorát tartalékokkal kell helyettesíteni, mert Lingurar katonai szolgálatára vonult be, Braun Csibi — mint ismeretes — Afrikát járja a NAC turázó csapatával. Dvorzsákol pedig Szébenben vakbélirritációja miatt megoperálták, így a halvesor összetétele nehéz gondot okoz Gudbród Pálnak, az AMTE sportigazgatójának, akinek véleménye szerint az utánpótlás is megfelelő, de ezek a fiatalabb játékosok nélkülözik az egyébként fontos kelleket, a rutint. Tehát kérdőjel meredezik még az egész halvesor helyén, de hiszük, hogy a holnapi csapatösszeállítás megnyugtató az AMTE-hiveket, sikerül mindenképpen olyan tartalékokat a halvesorba beállítani, akik, bár pótolni nem tudják az elsőcsapatbeli standardjátékosokat, de igyekezetükkel és akarásukkal nagyon sokat tehetnek a siker érdekében.

Tény az, hogy az AMTE nem veszi fel a győzelem reményével a küzdelmet, de a mérkőzés a játékosoknak kitűnő tréningalkalmat ad arra, hogy jól felkészülve várják a pontszerző szezonkezdetet.

O Összeállították a magyarok ellen szereplő hollandi válogatottat, amely a holland sajtó szerint kitűnően sikerült és minden reménye meg van arra, hogy sikerrel veszi fel a küzdelmet a magyarok ellen. A magyarok még csak keretnél tartanak és ennek a tizenhetes keretnek tagjai: Szabó, Korányi I., Biró, Gyóry, Laky, Sárosi, Barátky, Magyar, Lutz, Auer, Jakube, Déri, Cseh II., Titkos, Turay, Bihámy és Fenyvesi.

O Angol játékosok kerestetnek Argentínában. Londonból jelentik: Az angol lapokban napok óta nagy hirdetések jelennek meg, amelyekben egyik argentinai egyesület, a FIFA kötelékén kívül álló River La Plata keres elsőklasszisú angol játékosokat. Fizes pedig az argentinai futballklub 6 fonttól 10 fontig terjedő heti gázsit, 1 font győzelmi prémiumot és napidíjat. Ellenére a csábító hirdetésnek, a liga-játékosok nem tolonganak túlságosan az Újvilágban hirdettet állásokra.

— Hatalmas előkészületek folynak a Vörös Kereszt szombat esti teaestélyére, amelyet — mint megirtuk — a megyei prefektura nagyteremben tartanak meg. Arad előkelőségei vesznek részt ezen az estélyen, amelynek jövedelmét a szegény gyermekek nyaraltatási akciójára fordítják. Évenként többszáz szegény gyermek jut ingyenes nyaraltatáshoz a Vörös Kereszt soborsíni nyaralótelepén és az egyesület — nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül — gondoskodik ezekről a szegény gyermekekről. Mindenkinek kötelessége tehát hozzájárulni anyagi erejéhez mérten az egyesület akciójához. A szombat esti teaestély azonban nemcsak a jótékony célt szolgálja, hanem a rendezőség pazarul felszerelt büfével és attrakciókkal gondoskodik arról, hogy a megjelent közönség nagyszerűen mulasson és minden tekintetben jól érezze magát.

— Áramszünetelés. A villanytelep igazgatósága értesíti a nagybecsű fogyasztóközönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt, folyó hó 26-ikán, vasárnap, — kedvező idő esztén — az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 8 órától déli 1 óráig: Bulevardul Carol, Bulevardul Dragalina, Calea Banatului, Malul Muresului, Strada Metianu, Piata Catedralei, Strada Eminescu, Strada Stroiescu, Calea Saguna és az ezen uccák által határolt részekben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Arad lesz a hat vármegyéből álló bánáti állatexport-szindikátus székhelye

Temesvárról áthelyezik a központot — Uj törvénnyel osztják be a körzeteket — Birtolon Aurel sikeres akciója

Arad és környéke gazdasági életére nagy kihatással bíró tanácskozás folyt le legutóbb a földművelésügyi miniszteriumban. Voicu Nitescu földművelésügyi miniszter meghívására a szaktanácskozáson Aradról Birtolon Aurel országgyűlési képviselő, a bánáti export-szindikátus tagja, Clujról (Kolozsvár) Negrutiu Emil szindikátusi elnök, Radulovici dr. állategészségügyi felügyelő, továbbá néhány miniszteri vezérfelügyelő vett részt. Az értekezést a miniszter előterjesztte a *Romániai állatexport-szindikátusok újjászervezéséről szóló törvényjavaslatot*, amely az állatkivitel racionalizálása szempontjából rendkívül fontos. Romániában most 13 állatexport-szindikátus működik, a törvénytervezet azonban ezeknek *számát nyolcra szűkíti le és székhelyüket* az alábbi városokban jelöli meg: A bánáti szindikátus székhelye Arad, amelyhez Temes-, Caras-, Severin-, Torontál-vármegyék, (tehát az egész Bánát), továbbá Arad- és Hunyadmegye tartozna.

A bánáti szindikátus székhelye ezidőszerint Temesvár, azonban ugy földrajzi, mint gazdasági és állategészségügyi szempontból Aradot megelőzőbbnek tartják a szindikátus székhelyül. A többi szindikátusok Bucurestiben, Brassóban, Constantában, Cernautiban (Csernovitz), Chisineuban (Kisenev), Iasiban és Kolozsváron székelnének.

A törvénytervezet Voicu Nitescu miniszter helyesléseivel találkozott és kétségtelen, hogy *azt a parlament sürgősen letárgyalja és március 15-étől az új rendszer alapján folytatják működésüket a szindikátusok*. Mivel Birtolon képviselőnek sikerült Csehszlovákiával kitűnő megegyezést létrehozni, már a jövő hónaptól kezdve lényeges emelkedésre lehet számítani az állatexport terén. Az *Aradi Közlöny* értesülése szerint a bánáti képviselők és szenátorok mozgalmat indítanak, hogy a bánáti állatexport-szindikátus a jövőben is Temesvár központtal működjön, de az akció nem fog sikerre vezetni.

Hogyan készítsék el a bankok a mérlegüket

A konverziós adósságok beállítása a mérlegbe — Az országos bankszindikátus nagyjelentőségű megállapításai

Bucurestiből jelentik: A romániai bankszindikátushoz az országban működő pénzügyintézetek kérdéseket intéztek az 1932. évi bankmérleg készítésének főbb irányelveiről a múlt évi két konverziós törvényre való tekintettel. A legtöbb bank tanácsstalanul állt amiatt, mert nem tudta, hogy a konverziós törvények által okozott csökkenéseket, dubiózokat *hogyan szerepeltesse mérlegében*. Különösen nagy gondot okozott annak eldöntése, hogy *a konverzió alá eső követeléseket eredeti értékben, vagy a konverziós törvényekben megszabott engedményekkel vegyék-e fel*. A bankszindikátus tegnap szétküldött körlevelében ama véleménynek adott kifejezést, hogy

feltétlenül névértékben kell a mérlegbe beállítani a konverziós hitelösszegeket, mert ha lecsökkentett értéket állítanak be, az azt jelentené, hogy a pénzügyintézet elismeri az adós jogát a konverzióhoz. Tehát az intézetnek kötelessége is a hitelösszeget eredeti értékében a mérlegbe beállítani.

Az megengedhető, hogy a konverziós követeléseket

ugyanevezett „konverziós váltótárcán” szerepeltessék, de a törvény erre sem kötelezi a bankokat. A pénzügyintézetek jogosultak az ilyen követeléseiket több évre beosztva amortizálni, de *eme különvességek kamattjévedelme adómentes*.

Rendkívül figyelemreméltó az a szakasz, amely kimondja, hogy a pénzügyintézet által már megadott konverziós engedmény akkor is elvesztettnek tekintendő, ha a bíróság a bankmérleg lezártaig még nem omologálta az adós kérelmét. Magától értetődik, hogy *a hitelezőre nézve elveszett az az összeg, amelyet a bíróság a konverziós adós javára omologált* (megerősített).

A romániai nagyobb pénzügyintézetek ezideig azért is nem készítették el 1932. évi mérlegüket, mert azt várják, hogy az igazságügyminiszter által megígért, a hitelválságot megszüntető törvényjavaslatot a parlament törvényterve emelje és akkor tisztán áll előttünk, milyen különvességeket állíthatnak be aktívák gyanánt mérlegeikbe.

— **HUSZMILLIÁRD LEJ AZ ÚJ KÖLT-SÉGVETÉS.** Bucurestiből jelentik: Madgearu pénzügyminiszter elkészült a költségvetés összeállításával. A költségvetés végösszege 20 milliárd lej és a tervezet ma, vagy holnap kerüli a parlament elé.

— **Aradi szakember a román-magyar kereskedelmi szerződés tárgyalásán.** Bucurestiből jelentik: A román-magyar kereskedelmi tárgyalások ügyében magyar delegáció érkezett Bucurestibe. Ferenczy Izsó államtitkár vezetése mellett. A magyar küldöttségben szerepelnek Knob Sándor dr., a Gyosz. titkára és Stromfeld Ferenc, a Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesületének igazgatója. Velük együtt érkezett az aradi származású Mátvás Jenő, a Salgótarján-Rimamurányi Vasművek kereskedelmi igazgatója is, aki 1915-ig segédtitkára volt az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának és néhai Chorin Ferenc, a Gyosz. akkori igazgatója, a Rimamurányi elnöke igazgatója vitte fel őt Aradról Budapestre. A delegációnak még néhány ismert szakember is tagja. A tárgyalásokon Romániát Lugoseanu kereskedelmi miniszter és Popescu Cézár, a kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója képviselik. A tárgyalások valószínűleg több hétig tartanak, mert ezzel kapcsolatban a március elsején felmondott román-magyar clearing-egyezményt is valószínűleg újból megkötik.

— **A Román-Német Kereskedelmi Kamara** (Bucuresti) Románia nyugati részére Temesvár székhellyel kirendeltséget létesített, azon célból, hogy szervezettel ezen területre is kiterjessze. Ezen kirendeltség tiszteletbeli vezetőjévé Willhoeff W. ur. az „Arima” Rt. Temesvár. igazgatója választott meg. Ezen Kereskedelmi Kamara a Románia és Németország közötti gazdasági összeköttetés kiépítését tűzte ki feladatául. Tekintettel arra, hogy a Román-Német Kereskedelmi Kamara a két ország közötti kompenzációs ügyek elintézésével is foglalkozik, felkértek a német import és exportnál érdekeltek körök, hogy közelebbi felvilágosításért Willhoeff W. urhoz: Temesvár, V. Str. Fratii Buzesti 12., telefon 223. forduljanak.

— **Milyen összeg tiltható le a köztisztviselő fizetéséből.** Bucurestiből jelentik, hogy a pénzügyminiszter most rendeletet bocsájtott ki, amely szerint a köztisztviselői fizetésnek csak negyed részét lehet letiltani bármilyen adósság fejében is. Mostanig a fizetés egyharmad részét tilthatta le a hitelező.

— **Március 10-én kezdődnek Aradon a házadó felebvezési tárgyalások.** A pénzügyminiszter leiratai szerint a házadó kivető bizottság határozata ellen beadott felebvezéseket március 10-én kezdi tárgyalni a felebvezési bizottság, amelynek tagjait közvetlenül március 10. előtt nevezik ki.

Az új CFR-személytarifa könnyítései

Uj kategóriák szerint adják a kedvezményeket

Az *Aradi Közlöny* már beszámolt a CFR március elsején életbelépő új kedvezményes vasuti tarifájáról, amely *kizárólag a személyszállításokra érvényes*. Az új díjszabás pontos adatai most váltak ismeretessé s azokat az alábbiakban közöljük:

Személyvonat 50 kilométerig I. oszt. 135 lej 168 lej helyett. II. oszt. 94 lej 126 lej helyett és III. osztály 65 lej 79 lej helyett. 51 kilométertől 100 kilométerig I. oszt. 264 lej 336 lej helyett. II. oszt. 184 lej 250 lej helyett és III. oszt. 128 lej 158 lej helyett. Ugyanez az olcsóbbodás áll fenn a nagyobb távolságoknál is. Ez a tarifaredukció a fővonalakra érvényes. A mellékvonalakon (Buziás, Lippa, Lovrin stb. felé) a tarifacsökkentés 25 százalékos.

Gyors- és rapidvonatokra a kedvezmény abban áll, hogy ezekre rendes személyvonati jegyeket adnak ki, megdrágítva a pótlétekké. Ezek a pótdíjak 100 kilométerig gyorsvonat I. osztályon 60 lej. II. oszt. 40 és III. osztályon 20 lej. 101 kilométertől 150 kilométerig I. oszt. 120 lej. II. oszt. 80 és III. osztályon 40 lej. 151 kilométertől felfelé I. oszt. 180 lej. II. oszt. 120 és III. osztályon 60 lej.

A rapidvonat pótdíjai: 100 kilométerig I. oszt. 110, II. oszt. 70 és III. osztályon 40 lej. 101 kilométertől 150 kilométerig I. oszt. 170, II. oszt. 110 és III. osztályon 60 lej. 151 kilométertől 300 kilométerig I. oszt. 230 lej. II. oszt. 150 és III. oszt. 80 lej. 300 kilométertől felfelé I. oszt. 280, II. oszt. 180 és III. oszt. 100 lej.

A CFR ezenkívül még *menettérti és weekend-jegyeket* ad ki. Kétféle menettérti jegy lesz érvényben. Mindegyik az indulástól számított 24 óráig érvényes és 20 százalékkal olcsóbb a rendes viteldíjnál. Az egyik érvényes ugyanazon megye bármely állomására, a másik 60 kilométeres körzeten belül akkor is, ha átnyul egy másik megye területére, ehhez azonban igazolni kell a jegy tulajdonosának, hogy élelmiszert szállít. A weekend-jegyek háromnaposak, tehát szombat déltől hétfő délig érvényesek, kivételt csak az ünnepnapok képeznek, a mely esetben a jegy a hét utolsó köznapjától a következő hét első köznapjára érvényes. **A weekend-jegyek 300 kilométeres körzeten vált-hatók és 20 százalékkal olcsóbbak a rendes jegyeknél.** Mindkét jegyfajta a gyorsvonaton is lehet utazni, a menettérti jegyeknél azonban meg kell fizetni a pótdíjat. Ugyanez a rendelet egy érdekes pontot is tartalmaz, amely szerint azok, akik az utazókat kikisérik a vonat-hoz, felszállhatnak ugyan a vagonba, azonban nem ülhetnek le, mert ebben az esetben 400 lej bírságot fizetnek.

— **Aradi het'placi árak.** Ma, a rossz időjárás és a megromlott országutak miatt, nagyon gyenge gabonapiac volt, különösen a buzafronton. A buzában ugyanis nemcsak minimális volt a felhozatal, hanem a minőség is a lehető leggyengébb volt, úgy, hogy a közönség nem is mert vásárolni. A piac mindössze csak 1—2 kocsi buza fogyott el 580 lejjel árral, kevés ó-buza — feltűnő értékidifferenciával — pedig 650 lejjel. Ez azonban nem a buza árának esését, hanem a minőség gyengeségét jelenti. Kukoricában, árpában és zabban ugyan csak kis felhozatal volt, azonban normális árak és normális forgalom alakult ki. A kukorica 160—170, az árpa 300—320, a zab 250—270 lej volt. — **Élelmiszercsúc:** Tojás darabja 1, kövér liba párja 240—340, sovány liba párja 120—200, kövér ruca párja 120—160, sovány ruca párja 60—100, csirke párja 30—60, tyúk párja 60—100, tehénturó kilója 6—8, vaj kilója 50—60, tej literje 4—5, tejfel literje 12—15, kel darabja 2—3, bab kilója 5—6, hagyma kilója 3—4, fokhagyma kilója 14—16, savanyú káposzta kilója 5—6 lej. — **Állatvásár:** szarvasmarha 7—8, borjú 12—15, sertés 13—17 lej volt kil. grammonként élősúlyban. — **Takarmanárak:** széna 80—100, lóhere 125—130, szalma 30—40 lej volt méterházasankint, tengeriszár két köteg 3 lej.

CHESTURA POLITIEI MUNICIPIULUI ARAD

Nr. 5303—1933.

Hirdetmény

Az idegen honosokra vonatkozó törvény értelmében Aradváros összes lakosai felkértek, hogy a lakásukon tartózkodó összes idegen honos személyeket, tekintet nélkül a rokoni kapcsolatokra, 24 óra alatt az illetékes rendőrhatalóságon (Biroul Populatiei de Siguranta) bejelenteni kötelesek, még abban az esetben is, ha tartózkodásuk csak 24 órára történne.

A bejelentőhivatalra vonatkozó törvények értelmében a háztulajdonosok vagy megbízottai kötelesek az általuk kiadott lakások vagy butorozott szobák bérlőit, illetve albérlőit a rendőrség illetékes ügyosztályán (Biroul Populatiei) 24 órán belül bejelenteni.

A háztulajdonosok kötelesek a házfelügyelők, házmesterek, kapusok alkalmazását vagy elbocsájtását írásban bejelenteni.

Ezen törvényes intézkedések ellen vétők bíróság elé lesznek állítva és szigorúan büntetve.

Arad, 1933. február 25.

Chestor: (ss) Dr. MOGA ROMULUS.

Szerkesztői üzenetek

Kisperegi előfizető. A legújabbban megjelent pénzügyminiszteri rendelet megkönnyíti azoknak a helyzetét, akik az örökösödési illetéket nem fizették ki és akiket emiatt megbüntettek. Azoknak az örökösöknek, akik 1933. április elsejéig kifizetik az örökösödési illetéket, elengedik a büntetést.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

HOLGYEK FIGYELMEBÉ!

Ha súlyt helyez arcának szépségére és ápolására — keresse föl!

PILISINE kozmetikai szalonját Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) 16. Mindennemű szépségápolás és arczépfestések szakszertű kezelése — Bőli kikészítések — Modern, Hygienikus és a legolcsóbb.

ALKALMAZÁS.

VIRÁGCSERÉP gyártáshoz szakmunkást keresek. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 655

LAKÁS.

MODERN 2 szobás, előszobás, fürdőszobás lakás kiadó március 1-re. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 653

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

KIADÓ azonnalra vagy március 1-re 2 szobás, fürdőszobás üres garcon lakás a volt Szabadság-téren. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, FEBRUÁR 25.

Bucuresti. 13: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19.25: Sibiceanu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Könnyű zene. 21.45: Zongoraverseny. 22.15: Könnyű zene. — Budapest I. 10.15: Az 1. honvédsereg zenekarának hangversenye. 1: Déli harangszó. 1.05: Virány László szalonzenekarának hangversenye. 5: „Divattudósítás” 6.30: Sauerwald Géza női vokálegyüttesének hangversenye. 7.15: Mit üzen a rádió. 7.45: A Magyar Zene Barátai Országos Egyesülete országos dalpályázatának eredménykielirítése és a díjazott művek bemutatása. 8.45: „A színház és a nemzeti kultúra”. Márkus László előadása. 9.15: A „Rádió Élet” rejtélyhangversenye. Szünetben. kb. 10: A rádió külügyi negyedőrája. 11: Cigányzenekar. 12: Megyeri Gyula jazz-zenekarának hangversenye. Budapest II. 7.15: Odeon gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30: A Machek-zenekar könnyű zenéje. 14.45: Tíbet-lemezek. 17.15: Mandolin-zene. 18: Farsang a régi Bécsben. 18.30: A Hermann-zenekar és a bécsi férfidalegyüttes vidám négyese. 20.25: Caruso-lemezek. 21.30: Id. Strauss János: „A bolond Teréz”, operett két felvonásban. 23.20: Táncczene a Café de Parisból. — Belgrád. 12: Gramofon. 12.57: Időjelzés. harangszó. 16: Kivánsággramofon. 17: Petrovics Milica népdalokat énekel. 17.30: Szórakoztató zene. 20.30: Gramofon. Utána: Tánccgramofon. — Berlin. 17: Szórakoztató zene a Clon hangversenyházból. 21: Farsangi tarka est. Utána: Rádióból a Zoo márványterméből. — Hamburg. 20.30: Suppé: Könnyű kovasság című operettje. — Langenberg. 18: Bécsi keringők. Utána: Táncczene Londonból. Milano. 20.35: Trieszt: modern zene. 21.45: Tarka est. — Paris-Eliffel. 21.30: Beaumarchais: Figaró házassága című vígjátéka, a szünetben Mozart zenéjével. — Róma. 18.30: Könnyű zene. 21.45: Operaelőadás.

VASÁRNAP, FEBRUÁR 26.

Bucuresti. 11.45: Egyházi énekek. 12: Katonazene. 13: Gramofonlemezek. 18: Könnyű zene. 19.10: Vidám előadás. 19.25: Marcu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Offenbach operettzenéje. — Budapest I. 10: Hírek. kozmetika. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 3: Odeon gramofonlemezek. 4.45: Rádió Szabad Egyetem. 5.30: Lakatos Gyula és Vince cigányzenekara. 6.15: Strauss. János-est a Székesfevárosi

Zenekar előadásában a Vigadó nagyterméből. 8: Jégünnepély. Helyszíni közvetítés a városligeti műjégnagyteremből. 8.30: Operettelőadás a stúdióból. „Dollárkirálynő”. Operett. Zenéjét szerezte Fall Leó. Utána. kb. 11: Pontos időjelzés, sporteredmények. Majd: Magyar Imre és cigányzenekara a Hungária-szállóból. Közben 12: Otlik György franciayelvű előadása: „Le comte Albert Apponyi”. 12.45-től 2-ig: Mándits-jazz a New-York kávéházából. Budapest II. 4—4.45: Rózsavölgyi gramofonlemezek. — Bécs. 8.40: Gramofon. 10.40: Egyházi ének. 12.30: Szimfonikus hangverseny. 13.40—15: Könnyű zene. 16.30: Kamarazene. 17.45: Zenekari és énekhangverseny. 20.25: Dalok. 21: Tarka est. 23.30: Táncczene. — Belgrád. 12: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 16.30: Népdalok. 17: A királyi gárda fuvóegyüttese. 20: Gramofon. 20.30: Operaáriák. 22.40: Rádiózenekar. 23.40: Táncczene. — Langenberg. 14: Zenekari hangverseny. 17.50: Könnyű zene. 20: Tarka est. 23.20: Hangverseny. Utána. Táncczene. Milano. 17: Rádiózenekar. 20.05: Gramofon. 22: Opera. — Prága. 7.45: Reggeli ébresztő. 8.30: Reggeli hangverseny. Karlsbadból. 10.35: Egyházi zene. 12: Rádiózenekar. 13: Harangszó. 19: Szakmár Magda és Hattemer német dalokat énekelnek. 21: Zenekari karnevál. 22.30: Cseh zeneszerzők jazz-szerzeményei.

NYILTTÉR.

E rcvát alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó kislányunk

MORARIU MÁRTA

elhunyta alkalmából mély fájdalomunkban részvételükkel felkerestek, ravatalára koszorukat, csokrokat helyeztek, a „Casa Cercuála” tisztviselőkarának, a Ghiba Birta leányliceum tanári karának, a III. oszt. növendékeinek az impozáns megjelenésért ezuton mondunk halás köszönetet.

652

Morariu-család.

UNDERWOOD IRÓGÉP. Biedermayer kredenc. komplett uriszoba. háló. ebédlő. szalon. konyha berendezése. zongorák. fotelok. faragott garnitúrák. fall vitrinek. komód ágyterítők. storeck. perzsaszőnyeg. perzszakabát. férfiruha. ezüst és porcellán dísz tárgyak. utazó bundák. festmények. porszívógép stb. eladók SALGONÉ bizományi üzlete. Str Horia 1. (Széchenyi-ucca.) eumen palota. 1000

HENGER az IRÓGÉP SZIVE. Eredeti AMERIKAI hengerek. SZEGFÜ, a főpostával szemben. Telefon 111. Az ország legmodernebbül berendezett irógépiavitóműhelye.

Legolcsóbb TŰZIFA

I. rendű minőségben, öltre és súlyra, bármily mennyiségben, díjtalan hazaszállítással.

Böhm fátalep,

Arad, Caia Radnei No. 48. (Radnai-ut) Telefon 630. 479

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

Kiadó május 1-től
4 szobás modern
uccai lakás
v. Könyök-ucca 11a sz.
alatt a Park mellett. 660

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MACULATURA-papír 5 kgros csomagokban igen olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTELE”.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hirdessen a 49 éve
fennálló

„Aradi Közlöny”-ben